

Hogy dolgozik ma a leánykereskedelem?

A Pályaudvari Misszió²⁵ tapasztalatai – Leánykereskedelmi irodák –
A Petőfi téri hajóállomás – Egy 70 éves néni, aki 19 éve
leánykereskedelemmel foglalkozik – Leányvásár a háborúban...

GÁL IMRE

A Detektiv riportja

A keleti pályaudvar elején, ott, ahol talán a vonat utolsó kocsija vesztegelt, egy 16–17 éves leány szállt le az egyik kupéból. Kis kosarat vitt az egyik kezében, és csodálkozó két világoskék szeme ijedten szaladt végig a zsibongó, lármás üvegkupola sokasága fölött... Látszott rajta, hogy vidékről jött és most bizonytalanul áll a fővárosban. Talán munkába hívták vagy a rokonai várták... A leány háta mögött, talán öt-hat lépéssel, egy 40–45 éves, jól öltözött nő baktatott... A sokaságon át is folyton szemmel kísérte a leányt, hogy el ne vesszen az útjából. Látszott rajta, hogy régen figyel a kis szőke kosaras leányt, azonban még nem merte megszólítani... Biztosan arra vár, hogy az utcára jussanak...

A naív és feltűnően szép kis leány pedig nagy csodálkozóan báméskodott a pályaudvar üvegkupolája alatt, mikor hirtelen egy feketeruhás, jelvényes nő lépett mellé.

– Mit keres, fiam? – kérdezte a feketeruhás hölgy hangosan és hirtelen a leányt kísérő „elegáns” nő felé vetette a szeméit, mint aki figyelte az események fokozatos fejlődését...

– Egy szállodát. A rokonaimhoz jöttem, azonban most már késő van.

Este negyed tizenegy volt.

– Eljön a Pályaudvari Misszióhoz, ott kap majd szállást...

Ebben a pillanatban a leányt kísérő nő hirtelen eltűnt a tumultusban...

A feltűnően szőke és hamvas kis tizenhétéveskét pedig oltalmába vette a hölgy, illetve a PÁLYAUDVARI MISSZIÓ.

²⁵ Budapest pályaudvarain és 14 vidéki állomáson működött Pályaudvari Misszió. Különböző nőszervezetek aktivistái dolgoztak soraikban, segítséget, tanácsot, eligazítást nyújtva a fővárosba érkező tájékozatlan vidéki lányoknak, fiatal nőknek.

A Pályaudvari Missziónál

Magam is elmentem a Pályaudvari Misszió Markó utcai menedékhelyére, hogy egyet-mást megtudjak erről a meglehetősen ismeretlen intézményről.

A kis, fehérre meszelt irodának szolgáló szobájában Schlett Józsefné titkárnő és Marcsek Ferencné missziós hölgy fogad. Kicsit csodálkoznak, mikor megtudják, mi járatban vagyok, mert már több, mint tíz éve dolgoznak, így csendben, reklám nélkül, de még bizony nemigen vettek róluk tudomást.

– A Pályaudvari Misszió hivatása, hogy a külföldről és a vidékről a fővárosba özönlő fiatalok leányokat pártfogásába vegye.

– A mai munkánk nagyban eltér a néhány év előtti munkálkodásunktól. Míg azelőtt legtöbb dolgot a leánykereskedelem elleni munka adta, addig ma leginkább a férjeik által elhagyott orosz nők és az állás nélküli szegény leányok foglalkoztatnak bennünket. Azelőtt 70–80 esetünk volt naponta, ma jóval megcsappant ez a szám, mert például az augusztus havi forgalmunk összesen 200 jelentkezett vagy behozott nőt jelez.

– Ma már jóval kevesebben jönnek vidékről a fővárosba, mint azelőtt. Ez részint a horribilis útiköltségre vezethető vissza, részint arra, hogy a vidéki leányoknak már nincs szükségük a fővárosi keresetre és inkább otthon maradnak a szülői háznál. De meg amelyik mégis keresni akar, az nem jön sem cselédnek, sem nevelőnőnek, sem irodába – hanem batyuzik. Ezek meg nem szorulnak a mi pártfogásunkra...

– Azonban ne higgyék azt, hogy ezzel már megszűnt a leánykereskedelem is. Sőt!

A leánykereskedelem még intenzívebben dolgozik, mint azelőtt

A körülmények változásával a leánykereskedelem módszerei is megváltoztak. Azelőtt a leánykereskedőknek csupán egy terepük volt: a pályaudvar. Ma ez jóformán megszűnt. Először rendkívül erős a rendőri felügyelet a pályaudvarokon – különösen sok a detektív – másrészt pedig nagyon kevés vidéki leány érkezik a fővárosba... Azonban ma már nincs erre szükség. Sokkal intenzívebben, sokkal kevesebb rizikó nélkül végzik ma a leánykereskedők bűnös munkájukat. Nem a pályaudvaron és nem az utcán csalogatják magukhoz ma már az áldozataikat, mint ezt régen tették. Új, modern hálózatokkal dolgoznak ma az egész világon, amelyek láthatatlan csápjaikkal húzzák magukhoz a szerencsétlen páriákat.

A leánykereskedelmi irodák

Leánykereskedelmi irodák dolgoznak a titokzatosság leple alatt. Csak akkor derül ki egy-egy ilyen bűntanya holléte, mikor a rendőrség elé kerül egy-egy szerencsétlen teremtés, aki azután leleplezi az egész embervásár működését...

Nagyon sok ilyen esetet mesélnek. Hiszen azelőtt napirenden volt, hogy a Misszió mentett meg leányokat a züllés utolsó lépcsőjéről. A vonatkupék-ból, a hajófülkékből hozták vissza az áldozatokat az életnek... Ma már?... Ma útlevéllel vagy csempész-úton szállítják ki – pénzt, aranyat nem kímélve – a friss, kívánatos magyar árut... Már útközben elhelyezik őket a nagyobb állomásokon, úgy, hogy tulajdonképpen nem is jutnak eredeti rendeltetési helyükre...

Azelőtt a vonatkupékat és a hajófülkéket detektívek kíséretében átkutatták és nagyon sok leányt sikerült így megmenteniök. A LEÁNYEXPORT EGYIK LEGNAGYOBB INDÍTÓ ÉS IRÁNYÍTÓ PONTJA A PETŐFI TÉRI HAJÓÁLLOMÁS volt. Ugyanis innen indultak a Balkán és elsősorban Románia felé a hajók, amelyek mindig alkalmasabbnak bizonyultak hasonló csempészmanőverekre, mint a vasút. 15–16 éves leányokat szállítottak innét Szerbiába és Romániába...

A Misszió összeköttetésben állt a hajózási vállalatokkal, úgy, hogy nem egy esetben sikerült a már az ország határán járó hajóba csempészett nőszállítmány kivitelét megakadályozni.

Volt Pesten egy hetvenéves öregasszony, aki 19 éven át foglalkozott leánykereskedelemmel. Ez az öreg, megrögzött bűnöző úgy dolgozott, hogy kerülő úton megszerezte vidéki leányok címeit. Általános, gyakran előforduló neveket keresett, így majdnem biztosan talált is egy-két Kovács Júliát vagy Szabó Marist. A pontos címmel azután felkereste a leányt, hogy hazai üdvözlöt hoz vagy hogy az apja, anyja – pontos nevet mondott – azt üzeni, hogy jöjjön őhöz alkalmazásba. A tudatlan, naiv kis vidéki leány persze elszédült kenetteljes beszédétől, a nagy családi beavatottságtól és elment az öregasszonnyal... Aztán már a hajón, a vasúton vagy a találkahelyek valamelyikén ébredt magára...

A „vöröskeresztes ápolónők”

A háború alatt különösen grasszáltak a kerítőnők. Vöröskeresztes ápolónőknek hívták a leányokat, nagy fizetést, kényelmes életet, ékszereket,

ruhákat ígértek, hogy azután valamelyik határmenti városban helyezték el őket jó pénzért...

Különösen Galíciában és Bosznia-Hercegovinában dolgoztak erősen. Boszniába importáltak, míg Galícia az export forrása volt. Galíciában a leánykereskedők kijártak a befutó katonavonatokhoz és anyjukat ajánlották a katonáknak...

De itt a fővárosban is megtörtént egyszer, hogy az induló katonavonathoz két anya kivitte a leányát. Az egyik lehetett 15, a másik 17 éves. Egy tiszt megszólította őket:

– Kire várnak itt?

Az anyák felelték:

– A leányainkat hoztuk ki..., ha elvinnék őket... Nagy leányok már..., szépek... mit csináljunk velük?...

Persze a két anyát a leányaikkal együtt bevitték a rendőrségre, ahol a leányok elmondták, hogy már hetek óta ajánlják az anyjuk őket a katonavonatoknak... De még nem sikerült...

Azóta a két leány is persze már a leánykereskedők hálójába került...

(Detektiv, 1921. szeptember 14. 37. sz. 4–5.)

M.: Uzsora és erőszak

„Respektálni kell őket, hogy önmagukat is respektálják!” – mondja helyesen Baráth Ferenc angol fordításában.²⁶

Mód nélküli erőszak, bőrt lenyúzó uzsora, embertelen bánásmód, korlátok lerakása a szabad mozgás meggátlására, utak és utcák kijelölése, óráidők meghatározása semmiképpen sem azonosíthatók a mély tudású angol emberbarátnak a prostituákkal szemben elfoglalt álláspontjával.

Rendezni kell a prostitútiót, de nem a baromi emberkínzásnak főntebb idézett inhumánus eszközeivel, hanem a szabadság éltető melegével és annak feljűk irányzott sugaraival kell felvillanyoznunk a tespedt s az erkölcsi pusztulás örvényében fuldokló lelkek sokadalmait.

Tévednek azok, kik a kéjnőknek kijelölt helyre való koncentrállását, illetve magát a prostitúciónak meghatározott helyre való szorítást sűrgetik.

²⁶ Az utalás a kötetben is szereplő Baráth Ferenc-írásra vonatkozik (*A prostitútió s befolyása a közegészségügyi állapotra*).